

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Opolu**

Opole, dnia 1 lipca 2011 r.

**Pan
Ryszard Wilczyński
Wojewoda Opolski**

P/11/061
LOP-4101-06-01/2011

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. *o Najwyższej Izbie Kontroli*¹ zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Opolu przeprowadziła w Opolskim Urzędzie Wojewódzkim w Opolu, zwanym dalej Urzędem, kontrolę wykonywania przez Wojewodę Opolskiego w latach 2009-2011 (I kwartał) zadań w zakresie bezpieczeństwa przewozu towarów niebezpiecznych.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 17 czerwca 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Wojewodzie niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie wykonanie zadań w zakresie objętym kontrolą.

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

Powyższą ocenę ogólną uzasadniają następujące ustalenia kontroli i wynikające z nich oceny częściowe:

1. Na podstawie art. 20 ustawy z dnia 28 października 2002 r. *o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych*², zwanej dalej ustawą *o pdtn*, Wojewoda Opolski został zobowiązany do sprawowania nadzoru nad przewozem drogowym towarów niebezpiecznych. W ww. ustawie nie sprecyzowano sposobu sprawowania tego nadzoru, pozostawiając tym samym wojewodzie swobodę określenia jego zasad oraz form wykonywania. W Statucie i Regulaminie organizacyjnym Urzędu, a także w zakresach czynności pracowników Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego, określono zadania, których realizacja jest niezbędna do sprawowania nadzoru, jednakże uregulowania te nie miały charakteru systemowego (pełnego), gdyż nie identyfikowały wszystkich obszarów niezbędnej aktywności Wojewody Opolskiego w tym zakresie.

2. Wojewoda Opolski nie zapewnił rozwiązań umożliwiających pozyskiwanie od podległych organów administracji rządowej w województwie (np. Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej, komendanta Wojewódzkiego Policji, Wojewódzkiego Inspektora Transportu Drogowego) okresowych informacji o ich działaniach związanych z przewozem drogowym towarów niebezpiecznych, w tym o wynikach przeprowadzonych kontroli. Dyrektor Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego wyjaśnił m.in., że jedynie w przypadku zaistnienia przesłanek mówiących o możliwości zagrożeń bezpieczeństwa w zakresie przewozu towarów niebezpiecznych lub otrzymania informacji o nieprawidłowościach w tym zakresie, Urząd będzie zwracać się o szczegółowe informacje. W ocenie NIK, informacje uzyskane w takim trybie nie zapewnią sprawowania na bieżąco pełnego i skutecznego nadzoru.

3. Wojewoda Opolski nie podejmował działań umożliwiających weryfikację spełnienia przez wszystkie zobowiązane podmioty obowiązku składania rocznych sprawozdań z przewozu towarów niebezpiecznych oraz czynności z tym związanych, określonego w art. 23 ust. 2 pkt 1 ustawy *o pdtn*. Przyczyną powyższego był brak rzetelnego rozeznania o liczbie takich podmiotów na terenie województwa opolskiego. Stwierdzono, że zadania w tym zakresie nie były przypisane pracownikom Urzędu, pomimo że Wojewoda Opolski uznał za zasadne prowadzenie i aktualizowanie ewidencji zakładów posiadających, przechowujących lub

² Dz. U. Nr 199, poz. 1671 ze zm.

wykorzystujących w produkcji materiały niebezpieczne, przypisując to zadanie starszemu inspektorowi w Wydziale Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Urzędu.

Sprawozdania dotyczące przewozu towarów niebezpiecznych oraz czynności z tym związanych za 2008 r. złożyło 140 podmiotów, za 2009 r. - 142 podmioty, a za 2010 r. - 150 podmiotów. Sprawozdania te nie podlegały w Urzędzie pełnej analizie umożliwiającej m.in. identyfikację podmiotów które nie dopełniły tego obowiązku, np. poprzez porównanie danych z dokumentacją zgromadzoną w latach poprzednich.

Stwierdzono ponadto, że po terminie określonym w art. 23 ust. 2 pkt 1 ustawy *o pdtn* (tj. do 31 stycznia roku następnego po roku, którego dotyczy sprawozdanie) złożono 36 sprawozdań (20 sprawozdań za 2008 r., 13 sprawozdań za 2009 r. i 3 sprawozdania za 2010 r.), w tym 6 z opóźnieniem przekraczającym 30 dni. Cztery sprawozdania sporządzono na formularzach niezgodnych ze wzorem ustalonym w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury oraz Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 października 2005 r. w sprawie wzoru formularza rocznego sprawozdania z działalności w zakresie przewozu drogowego towarów niebezpiecznych oraz sposobu jego wypełniania³. Wojewoda Opolski nie poinformował o powyższych naruszeniach Opolskiego Wojewódzkiego Inspektora Transportu Drogowego, tj. kierownika podmiotu wchodzącego w skład wojewódzkiej administracji zespolonej, uprawnionego do stosowania sankcji wobec naruszających przepisy ustawy *o pdtn*.

4. Wojewoda Opolski zaniechał kontroli zadań realizowanych na podstawie ustawy *o pdnt* przez Marszałka Województwa Opolskiego, które zgodnie z art. 18 tej ustawy stanowiły zadania zleczone z zakresu administracji rządowej. Tym samym naruszone zostały obowiązki określone w art. 3 ust 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. *o wojewodzie i administracji rządowej w województwie*⁴ oraz postanowienia § 4 ust. 1 pkt 3 statutu Urzędu. W ocenie NIK zaniechanie to uniemożliwiało sprawowanie pełnego nadzoru nad przewozem drogowym towarów niebezpiecznych.

5. Wojewoda Opolski, zobowiązany zapisami art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 20 czerwca 1997r. *Prawo o ruchu drogowym*⁵ do sprawowania nadzoru nad zarządzaniem ruchem na drogach innych niż krajowe (m.in. wojewódzkich, powiatowych, gminnych, publicznych położonych w miastach na prawach powiatu), nie dokonywał oceny organizacji ruchu w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego, o której mowa w § 3 ust. 2 pkt 1 lit. b rozporządzenia

³ Dz. U. Nr 207, poz. 1733

⁴ Dz. U. Nr 31, poz. 206 ze zm.

⁵ Dz. U. z 2005 r. Nr 108, poz. 908 ze zm.

Ministra Infrastruktury z dnia 23 września 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drogach oraz wykonywania nadzoru nad tym zarządzaniem⁶, uwzględniającej zagadnienia przewozu towarów niebezpiecznych. Stosowne analizy i oceny stanu organizacji ruchu są, w ocenie NIK, elementem służącym ograniczeniu ryzyka wystąpienia sytuacji niebezpiecznych w związku z uczestnictwem w ruchu pojazdów przewożących towary niebezpieczne.

Przedstawiając powyższe uwagi i oceny Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1. Określenie zasad oraz form sprawowania nadzoru nad przewozem towarów niebezpiecznych, w tym w zakresie współdziałania z organami rządowej administracji zespolonej w województwie.*
- 2. Dokonywanie analiz rocznych sprawozdań z działalności w zakresie przewozu drogowego towarów niebezpiecznych w celu pozyskania danych pozwalających na sprawowanie rzetelnego nadzoru.*
- 3. Prowadzenie kontroli wykonywania przez Marszałka Województwa Opolskiego zadań z zakresu administracji rządowej ustalonych w ustawie o pdtn.*

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Opolu, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Wojewodę w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag oraz wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Wojewodzie prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Opolu umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

⁶ Dz. U. Nr 177, poz. 1729